

◆ 2021. augusztus 26–28.

Hálózatok és kapcsolatok

*A Hájnal István Kör
Társadalomtörténeti Egyesület*

2021. ÉVI KONFERENCIÁJA

SZENT GELLÉRT HOTEL,
8000 SZÉKESFEHÉRVÁR, MÁTYÁS KIRÁLY KRT. 1.

P

Plenáris ülés

Székesfehérvár MJV. Polgármesteri
Hivatal, Diszterem, Városház tér 1. l. em.

12.30- MEGNYITÓ ÉS KÖSZÖNTŐ

12.45 **Csurgai-Horváth József,**
igazgató, Városi Levéltár és Kutatóintézet
Tomka Béla, a Hajnal István Kör elnöke

Plenáris előadások

12.45- Pléh Csaba:

13.15 Az embert körülvevő társas hálók és a társas
bezártság csapdája

13.15- Pogány Ágnes:

13.45 Vállalkozások és hálózatok: a kapcsolatok
ereje

13.45- Ságvári Bence:

14.15 Múltfüggő hálózatok: a történelem és
a big data találkozása a társadalom
térszerkezetében

2021.
08. 26.
csütörtök

Fortepan / Szepessy Tibor

1

A térszerveződés alakzatai

Szekcióvezető: Gyáni Gábor
Helyszín: Szent Gellért Plenáris terem

14.30- Szilágyi Zsolt:

14.50 A hálózatosodás modernizációra és
urbanizációra gyakorolt hatása az Alföldön
(1828-1925)

14.50- Szélpál Livia:

15.10 Debrecen és Szeged helye, valamint szerepe a
19. századi alföldi városhálózatban

15.10- Simonkay Márton:

15.30 A dualizmus kori Rába-szabályozás hatása
a korabeli településhálózatra

15.30- Brunner Attila:

15.50 A szecessziós városházák hálózata

15.50- Vita, szünet

16.30

16.30- Eöry Gabriella:

16.50 Kaszinók a városhálózatokban

16.50- Bán Gergely:

17.10 Két világháború közötti telefonhálózat
településszintű feltérképezése

17.10- Szabó Katalin:

17.30 Hálózatok az egészség szolgálatában - A
közegészségügyi ellátórendszer a két világ-
háború között, különös tekintettel a tbc-re

17.30- Fleisz János:

17.50 A városhálózat és városkategóriák a
Partiumban a 20. század folyamán

17.50- Vita

18.30

2 Az állambiztonság hálózatai

Szekcióvezető: Bódy Zsombor
Helyszín: Szent Gellért Szekció Terem

- 14.30- **Takács Tibor:**
14.50 Hálózat-e a hálózat? Az állambiztonsági ügynökség fogalmáról és egy fogalom használhatóságáról
- 14.50- **Hajnal Géza:**
15.10 „Tekints hát rám, óriás légyre s hidd azt, hogy hálódban vagyok.” Tollas Tibor az állambiztonság hálójában
- 15.10- **Völgyesi Orsolya:**
15.30 A demokratikus államrend ellenségei? Katolikus kisközösségek „hálózatai” az 1950-es évek első felében
- 15.30- **Müller Rolf:**
15.50 Továbbélő? Hálózatok? Kapcsolatok a politikai rendőrségen és azon kívül
- 15.50- **Vita, szünet**
16.30

4 A tudomány és a történetírás kapcsolatrendszerei

Szekcióvezető: Kiss Zsuzsi
Helyszín: Szent László terem
(Szent István Művelődési ház)

- 16.30- **Pál Viktor:**
16.50 Tudományos hálózatok és a környezetvédelmi gondolat a 19-20. századi Kárpát-medencében
- 16.50- **Törő László Dávid:**
17.10 Tudásközvetítés a Burgenland-identitást alakító osztrák/német történetcsoporthoz között
- 17.10- **Kövér György:**
17.30 Kettős kötésben. Egy biográfiai vállalkozás a történetírói iskolák és a politika metszéspontjaiban
- 17.30- **Mravik Patrik - Papp Viktor:**
17.50 „Korallosodás”. Kísérlet a hazai társadalomtörténeti szcéná hálózatelemzésére
- 17.50- **Vita**
18.30

3 Kapcsolati tőke

Szekcióvezető: Halmos Károly
Helyszín: Szent Cecília Terem
(Szent István Művelődési Ház)

- 14.30- **Bódai Dalma:**
14.50 Udvari társadalom és mobilitás: karrier-lehetőségek Thurzó György nádor udvarában
- 14.50- **Balogh Zsuzsánna - Maróthy Szilvia:**
15.10 Levelek hálózata. Egy 17. századi erdélyi nemes levelezése
- 15.10- **H. Németh István:**
15.30 A Bildungsbürgertum magyarországi recepciójához. A kassai városvezető elit kapcsolathálója
- 15.30- **Tóth Árpád:**
15.50 A türelmi rendelet és az evangélikus városi polgárság: egy expanzió kezdete?
- 15.50- **Vita, szünet**
16.30

- 16.30- **Bacher-Tuli Andrea:**
16.50 Lófuttatók hálózata a dualizmus korában
- 16.50- **Borbély Tamás:**
17.10 (Triani) menekült tanárok Győrött
- 17.10- **Kiss Ágnes:**
17.30 Informális kapcsolatok és cenzúra-gyakorlatok
- 17.30- **Kovács Eszter:**
17.50 Informális csomópontok az 1970-1980-as évek Romániájában. Zöld Lajos és a Barátság Művésztelep
- 17.50- **Vita**
18.30

5 Urambátyám vármegyéje

Szekcióvezető: Cieger András
Helyszín: Szent Gellért Plenáris terem

- 9.30- **Szilágyi Adrienn:**
9.50 Uradalmi ügyészek kapcsolathálózata a Károlyi család közös birtokkormányzatában (1827-1877)
- 9.50- **Kiszely Tóth Anett:**
10.10 Kastélyépítető arisztokrata családok kapcsolatrendszere, a 19. századi Békés megyében. A gróf Bolza és a gróf Wenckheim család kapcsolati hálózatának tükrében
- 10.10- **Ballabás Dániel:**
10.30 Az ókigyósi Wenckheim-kastély látogatói 1879 és 1912 között. Kísérlet a vendégekönyvből kibontható kapcsolati hálózatok feltárására
- 10.30- **Vita, szünet**
11.00
- 11.00- **Bódán Zsolt:**
11.20 Mikor, hol, kivel, miért, mit... Egy vidéki orvos mindenapjai a századfordulón
- 11.20- **Pap József:**
11.40 „Ez így van Magyarországon, kicsi az ország, mindenki rokon”. A dualizmus kori Zemplén vármegye hivatalnokai kara
- 11.40- **Vita**
12.20
- 12.20- **Ebédészünet**
13.30

6 A 20. század elithálózatai

Szekcióvezető: Kunt Gergely
Helyszín: Szent Gellért Szekció Terem

- 9.30- **Turbucz Dávid:**
9.50 Horthy Miklós kapcsolati hálója a '20-as években
- 9.50- **Fejes Katalin:**
10.10 A zsidó tulajdonban lévő divatszalonok és a társasági élet divatelitjének kapcsolati hálója a Horthy-korszakban
- 10.10- **Bartha Ákos:**
10.30 Hálózatok a német megszállás alatti magyarországi ellenállásban
- 10.30- **Vita, szünet**
11.00
- 11.00- **Cseh Dániel:**
11.20 A jászberényi pártelit összetételének változásai és karriermintái (1946-1961)
- 11.20- **Pap Milán:**
11.40 Ideologizáló hálózatok: Ideológiai kampányok és hálózati működés a korai Kádár-korszak pártfolyóirataiban
- 11.40- **Vita**
12.20
- 12.20- **Ebédészünet**
13.30

Fortepan / Bauer Sándor

7 Doktori szekció I.

Szekcióvezető: Tóth Árpád
Helyszín: Szent Cecília Terem

-
- 9.30- **Vigh Barbara:**
9.50 Az időjárást érintő közlések sokszínű szövegvilága Széchenyi István naplójában
-
- 9.50- **Kovács Janka:**
10.10 Az orvostudomány „legsetébb mezeje”. Lélektudományos ismeretek az orvosi oktatásban: színterek, gyakorlatok, kontextusok (1750–1830)
-
- 10.10- **Tátrai Viktor:**
10.30 A dualizmus kori államrendőrség prozopográfiai vizsgálatának elméleti- és módszertani dilemmái a társadalmi mobilitás szempontjából
-
- 10.30- **Vita, szünet**
11.00
-
- 11.00- **Izsák Anikó Borbála:**
11.20 Nagybányai elitcsoportok: egy hálózatkutatás forrásai
-
- 11.20- **Andor Anna Klára:**
11.40 A Gyöngyösbokréta-mozgalom által kialakított kapcsolatok a bokrétás falvak között
-
- 11.40- **Vita**
12.20
-
- 12.20- **Ebédszünet**
13.30

2021.
08. 27.
péntek

délelőtt

Fortepan / Bojár Sándor

8 Párvasztási stratégiák és rokon hálózatok

Szekcióvezető: Koloh Gábor

Helyszín: Szent Gellért Plenáris terem

- 13.30- **Szolnoki Zoltán:**
13.50 Családi hálózat és konfliktus megoldási stratégiák - 13-15. századi firenzei kereskedőnaplók tanulságai
- 13.50- **Nagy Andor:**
14.10 Rokonsági hálózatok a brassói szász tisztviselő családok körében (17-18. század)
- 14.10- **Szemethy Tamás:**
14.30 Keresd a nőtt! A házastársak jelentősége a 18. századi új elit felemelkedése kapcsán
- 14.30- **Vita, szünet**
15.00
- 15.00- **Buzgó Gábor:**
15.20 Komóság, rokonság, hálózat. Keresztszülők a bihari Nagylétán (1853-1895)
- 15.20- **Csajányi Melinda:**
15.40 Szakadékokban: A magyar főnemesség házassági „stratégiái” a 20. században
- 15.40- **Örsi Julianna:**
16.00 Párvasztási stratégiák és a lokális társadalom összefüggései
- 16.00- **Vita**
16.20

9 Transznacionális hálózatok

Szekcióvezető: Keller Márkus

Helyszín: Szent Gellért Szekció Terem

- 13.30- **Bodovics Éva:**
13.50 „...hogyan Angliába igen jó kereset van felbátorítva indultunk el.” A 19. század végi kivándorlás kezdeti évei
- 13.50- **Révész Tamás:**
14.10 A „legműködősebb” katonák. Az első világháború veteránjai és transznacionális kapcsolataik Nyugat-Magyarországon
- 14.10- **Egry Gábor:**
14.30 Hogyan mentsünk meg egy üzleti birodalmat? Posztbirodalmi üzleti hálózatok és a magyar tőke túlélése Romániában 1918 után
- 14.30- **Vita, szünet**
15.00
- 15.00- **Lantos Edit:**
15.20 Magyar építészek nyugati kapcsolatai 1945 után. A kortárs építészeti formanyelv terjedésének útvonalai és csomópontjai
- 15.20- **Danyi Gábor:**
15.40 Transznacionális hálózatok és szamizdat irodalom
- 15.40- **Vita**
16.00

Fortepan / Nagy Józsefné dr

10

Doktori szekció II.

Szekcióvezető: Szilágyi Adrienn
Helyszín: Szent Cecília Terem

13.30- **Lajkó Ádám:**

13.50 A „zsidó összeesküvés” tézise mint társadalmi biztonsági dilemma

13.50- **Kővágó Emese:**

14.10 „Emlékszel? Emlékszem.” – az 1944-es vajdasági tömegmészárlások emlékezete a titói tabusítás és a „csendtörés” időszakában

14.10- **Vilonya Bianka:**

14.30 „A ”Gördülő Opera” a kultúrforradalom egyik nagyjértékű vívmánya.” Lehet-e az operának új közönsége?

14.30- **Vita, szünet**

15.00

15.00- **Szeccsödi Attila:**

15.20 A berlini rezidentúra megalakulása és kezdeti kapcsolatai a keletnémet állambiztonsággal (1955–1958)

15.20- **Kappanyos Ilona:**

15.40 Államszocialista népegészségügy és népesedéspolitika a védőnői gyakorlatban

15.40- **Lászlófi Viola:**

16.00 Hatalom, ideológia, szakemberképzés. Lehetőségek és kényszerek az orvostudományban az államszocialista Magyarországon

16.00- **Dóri Éva:**

16.20 Kistéleptetés és fejlesztés – rendhagyó gyakorlatok a Kádár-korszak második felében

16.20- **Vita**

17.00

2021.
08. 27.
péntek

délután

17.00 **A Hajnal István Kör 2021. évi közgyűlése**

Székesfehérvár MJV. Polgármesteri Hivatal,
Díszterem, Városház tér 1. l. em.

18.30 **A Benda-díj átadása - Laudáció és a díjazott előadása**

Székesfehérvár MJV. Polgármesteri Hivatal,
Díszterem, Városház tér 1. l. em.

19.30 **Fogadás**

Hotel Magyar Király, Székesfehérvár, Fő utca 10.

11 Irodalmi kapcsolathálók

Szekcióvezető: Szilágyi Márton
Helyszín: Szent Gellért Plenáris terem

9.00- **Sárai Szabó Kata:**
9.20 „A fél Akadémia Körösön lakik” -
A Nagykőrösi Református Gimnázium tanárai
az 1850-es években

9.20- **Lo Bello Maya:**
9.40 A mecenatúra átértelmezése.
A Nyugat, a GyOSz és az eszközök hálózata

9.40- **Lugosi András:**
10.00 Irodalmi bohémia a Lágymányoson:
Karinthy Frigyes páholya a Hadik Kávéházban
az 1920-as években

10.00- **Vita, szünet**
10.30

10.30- **Paár Ádám:**
10.50 Az urbánus szemszög. A népiek és
urbánusok kapcsolati hálója az 1930-as évek
Magyarországon Igotus Pál írásai alapján

10.50- **Héjjas Flóra:**
11.10 Egy író a kultúrpolitika hálójában.
Karinthy Ferenc kapcsolatai naplója alapján

11.10- **Molnár Eszter:**
11.30 Az erdélyi magyar irodalmi élet:
kapcsolatháló-elemzés

11.30- **Pap Péter:**
11.50 „Nép-nemzeti” csúcsértelmisség 1979-1994:
emancipáció, nemzedéki önszerveződés,
politikai szerepvállalás a belső kötések és a
külső kapcsolatok tükrében

11.50- **Vita**
12.30

12.30- **Ebéd**

12 A hálózatkutatás módszertani kérdései

Szekcióvezető: Kövér György
Helyszín: Szent Gellért Szekció Terem

9.00- **Jőrös Bence Tamás:**
9.20 A hálózatelemzés lehetőségei a késő-
középkori Balaton-felvidéken

9.20- **Domokos Mariann:**
9.40 A hálózati szemlélet és a folklorisztika

9.40- **Granasztói Péter:**
10.00 Eladók és vevők hálózatai az árverések
tükrében (Kiskunhalas, 1780-1850)

10.00- **Vita, szünet**
10.30

10.30- **Czeferner Dóra:**
10.50 Hálózatok vizsgálata a nemzetközi
nőmozgalomban

10.50- **Acsády Judit:**
11.10 Kapcsolati hálók jelentősége a századelő
nőmozgalmában. A Feministák Egyesülete és
hatóságok: a Fővároshoz intézett beadványok
1904 után

11.10- **Várkonyi-Nickel Réka:**
11.30 „Te is menzás vagy?” A közzététel
szerepe az iskolán belüli kapcsolati háló
kialakításában

11.30- **Gosztonyi Márton - Bezsenyi Tamás:**
11.50 „Az egyiknek sikerül, a másiknak nem?”
A szocialista kori arisztokrácia és alvilág
egymást feltételező hálózatai

11.50- **Vita**
12.30

12.30- **Ebéd**

13 Személyes hálózatok

Szekcióvezető: Klement Judit
Helyszín: Szent Cecília Terem

9.00- **Balogh Judit:**
9.20 Béli Pál hálózatai és a Béldi összeesküvés

9.20- **Frankó Dorottya:**
9.40 Batthyány Borbála családi hálójá

9.40- **Schrek Katalin:**
10.00 Formális és informális terek, érvényesülési lehetőségek – Esterházy Pál Antal herceg angol kapcsolatrendszerének aspektusai 1814-1824 között

10.00- **Vita, szünet**
10.30

10.30- **Polgár Tamás:**
10.50 Egy reformkori somogyi tisztii ügyész, Kacsokovics Mihály kapcsolatrendszeré

10.50- **Dede Franciska:**
11.10 Egy professzionális társasági ember – Justh Zsigmond kapcsolati hálójá

11.10- **Czina Sára:**
11.30 Adalékok a New York Kávéház sikeréhez. Tarján Vilmos kapcsolati hálózata

11.30- **Vita**
11.50

11.50- -
12.30

12.30- **Ebéd**

2021.
08. 28.
szombat

Fortepan / Fortepan

A series of 20 horizontal lines for writing, spaced evenly across the page.

RENDEZŐ:
HAJNAL ISTVÁN KÖR TÁRSADALOMTÖRTÉNETI EGYESÜLET

TÁRSRENDEZŐ:
VÁROSI LEVÉLTÁR ÉS KUTATÓINTÉZET,
8000 SZÉKESFEHÉRVÁR, ZICHY LIGET 10.

Tervezte: Biró Ildikó